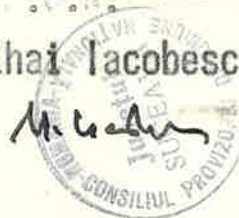

40

AVIZAM FAVORABIL,
PRESEDINTE AL CONSILIULUI JUDETEAN
PROVIZORIU DE UNIUNE NATIONALA

Dr. Mihai Iacobescu

MEMORIU

privind înființarea Universității "Stefan cel Mare" la
Suceava

Rugăm forurile competente din România liberă și democratică să analizeze posibilitatea transformării Institutului de Subingineri din Suceava în Universitate, avînd în vedere următoarele argumente:

I. Structura institutului

Tradițiile universitare din Bucovina, inițiate prin școlile domnești și Academia de la Putna și consolidate cu Universitatea din Cernăuți, întrerupte în 1940 de cursul istoriei, s-au reluat la Suceava în 1963 printr-un Institut Pedagogic, conform HCM 680/1963.

În această structură institutul a funcționat pînă în 1976, cînd i s-au adăugat secțiile de Tehnologia construcțiilor de mașini, ingineri și subingineri, cursuri de zi și serale, care i-au conferit, în 1977, calitatea de Institut de Învățămînt Superior cu un profil mixt, universitar și tehnic.

În 1984, prin Decretul nr.213, care n-a fost publicat niciodată, și prin Ordinul Ministerului Educației și Învățămîntului numărul 3043, institutul a fost transformat abuziv în Institut de Subingineri, subordonat Institutului Pîlitechnic Iași, lichidîndu-i-se astfel cursurile de zi, atît de la secțiile TCM-ingineri și subingineri, cît și de la secțiile filologie (română-franceză, română-germană) și istorie - geografie. În prezent în institut funcționează

secțiile proprii, Tehnologia construcțiilor de mașini, ingineri (502 studenți) și subingineri (301 studenți) - cursuri serale și următoarele cursuri serale de ingineri, școlarizate din cifra de plan a Institutului Tutelar : Mașini-unelte (117 studenți); Energetică industrială (155 studenți), Automatizări și calculatoare (191 studenți). Mai funcționează și anul pregătitor pentru studenți străini cu o cifră de școlarizare de 90 studenți.

II. Baza materială

se lasă! Institutul este organizat sub forma unui complex studențesc, în parcul natural Areni și dispune de o clădire pentru activități didactice, cu o suprafață desfășurată de 4000 m.p., o clădire destinată activităților practice, cu o suprafață desfășurată de 5400 m.p., o cantină studențească și două cămine cu 640 de locuri, un complex sportiv, cu sală și teren de sport, oficiu de calcul electronic și bibliotecă cu peste 172.000 volume.

Sînt organizate 56 laboratoare (~~anexa 1~~) dotate cu aparatură în valoare de peste 53 milioane lei, parte realizată prin auto-dotare (peste 9 milioane lei). Trei dintre acestea (Lubrificație, elastohidrodinamică, Variatoare de turație și Prelucrări electrochimice) sînt unice în țară și competitive la nivelul de vîrf, pe plan mondial.

Gruparea acestei baze, pe o arie restrînsă, asigură utilizarea rațională cu maximă eficiență, a timpului studenților.

III. Colectiv didactic

Colectivul institutului numără 57 cadre didactice, majoritatea tinere, 15 dintre acestea deținînd titlul științific de doctor. Dintre doctori 14 și-au obținut titlul științific funcționînd în cadrul institutului ; 9 dintre aceștia au fost declarați doctori în ultimii 4 ani.

Muncind entuziast, colectivul institutului asigură un proces de învățămînt de calitate.

IV. Direcții de cercetare

În institut s-au cristalizat o serie de direcții proprii de cercetare precum ;

- fenomenul elastohidrodinamic - cercetări fundamentale și aplicative - privind variatoarele de turație, rulmenții, roțile dințate și ghidajele cu rostogolire ;

- tehnologii neconvenționale de prelucrare electrochimică a metalelor dure și extradure, de tratament termic în câmp magnetic și ultrasonor și de utilizare a ultrasunetelor în industrie ;

- noi organe de mașini și utilaje tehnologice (variatoare de turație, mașini de ascuțit scule) ;

- valorificarea patrimoniului național - cultural din zonă prin studii istorice, literare, lingvistice, sociologice și arheologice ;

- valorificarea superioară a mediului ambiant, prin fundamentări de desecări - drenaje și prin limitarea efectelor negative ale activităților antropice.

Cercetările s-au efectuat prin antrenarea masivă și efectivă a studenților de la învățământul de zi în cadrul a 87 contracte de cercetare științifică încheiate cu diverse întreprinderi și instituții (anexa 2).

V. Rezultate

Principalele realizări ale institutului sucevean, obținute pînă în prezent, sînt :

- 4.352 absolvenți (profesori, ingineri, subingineri) dintre care 3.709 la învățământul de zi ; peste 70 % din aceștia activează în zona de nord-est a țării și se bucură de o bună reputație profesională, dovedindu-se competitivi cu absolvenții din alte centre universitare ;

- crearea unor școli sucevene de cercetare științifică în domeniile fenomenului elastohidrodinamic al tehnologiilor neconven-

ționale, afirmate și recunoscute azi pe plan național și internațional;

- realizarea unei școli active de invenție (162 cereri de brevete depuse la OSIM după 1980 și 95 brevete acordate pînă în prezent) care a urmărit și urmărește educația studenților în spiritul creativității: 26 % din absolvenții secției de ingineri zi s-au prezentat la examenul de stat cu cereri de brevete de invenție ;

- obținerea a numeroase premii și mențiuni la concursurile profesionale și întrecerile studentești, (~~anexa 3~~);

- situarea în ultimii 4 ani, de 3 ori pe locul întâi în întrecerea socialistă între facultățile Institutului Politehnic Iași ;

- organizarea în institut a unor prestigioase manifestări științifice de nivel naționale (~~anexa 4~~) și participarea consistentă la manifestările științifice naționale și internaționale în domeniile cercetărilor proprii, (~~anexa 5~~).

VI. Contribuții la dezvoltarea economico-socială și culturală a zonei.

Institutul a contribuit substanțial la dezvoltarea economică, socială și culturală a zonei prin cadrele de specialitate date acestei părți de țară. Contribuții importante au rezultat și din colaborarea directă la rezolvarea unor probleme tehnico-științifice ale unităților economice din zonă (anexa 2), precum și prin implicare în perfecționarea învățărilor și profesoriilor din municipiu. Institutul a influențat și îmbogățit considerabil viața științifică a zonei prin acțiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, dezbateri, cursuri de perfecționare, (~~anexa 4~~).

VII. Necesitatea istorico-națională

Bucovina a stat aproape 150 de ani (1774-1918) sub dominația habsburgică, fiind supusă unei politici sistematice de deznaționalizare.

Chiar în această conjunctură nefavorabilă, în 1875, cu banii și sudoarea bucovinenilor s-a construit și s-a dat în folosință Universitatea din Cernăuți cu profil complex (fizică, matematică, istorie, geografie, filologie și teologie) unde s-au format și activat cadre universitare, oameni de știință și cultură de mare prestigiu ca : Simion Stoilov, Eugen Bădărău, Dimitrie Onciul, Sextil Pușcariu, Ion Nistor, Constantin Drătescu ș.a.

În perioada interbelică Universitatea din Cernăuți a devenit un important centru de cultură și civilizație românească, a cărei activitate a fost curmată odată cu prăbușirea frontierelor legitime ale țării, în iunie 1940. Vechea Universitate din capitala Bucovinei s-a transformat în epoca stalinistă într-un bastion al politicii panruse; la Cernăuți s-au tipărit și difuzat decenii în șir, după cel de - al doilea război mondial, cărți, broșuri, reviste în care adevărul istoric a fost prezentat tendențios, eronat, contestându-se apartenența acestei zone la spațiul românesc. În plus, efectele colonizărilor succesive efectuate în cei 144 ani de dominație habsburgică ca și ruperea în două a Bucovinei au împiedicat dezvoltarea și consolidarea unei Universități stabile, cu profil mixt, tehnic și umanist, aici la fruntariile nord-estice ale patriei, cu atât mai mult cu cât nordul Moldovei concentrează bogate valori ale patrimoniului cultural, de interes național și internațional, veritabile monumente de artă medievală, care formează un adevărat și complex muzeu în aer liber, atrăgând an de an tot mai mult atenția și interesul specialiștilor din țară și străinătate.

Bucovinenii, care au luptat și obținut încă sub stăpânirea habsburgică o universitate în zonă, nu se pot împiedica cu gândul că într-o Românie liberă și democratică să le fie anulată, această cucerire, ci, dimpotrivă, s-o păstreze și să o consolideze în noile condiții istorice favorabile. Această dorință este cu atât mai legitimă cu cât Moldova întreagă - Tara de Jos și cea de Sus - este

mai vitregită în înzestrare cu unități de învățământ superior, decât celelalte provincii ale țării.

VIII. Concluzii și propunere de structură

Rezultatele obținute în cele peste două decenii și jumătate de existență de către institutul din Suceava, clasificarea lui pe locuri fruntașe la numeroase concursuri și întreceri naționale, baza tehnico-materială edificată, succesele obținute în cercetare, rolul activ pe care îl are în dezvoltarea economică-socială și spirituală zonei, interesele naționale probează ca fapte de ne tăgăduit pentru menținerea și transformarea institutului într-o Universitate, cu structură mixtă, cu învățământ tehnic și umanist.

Propunem în acest sens înființarea a două facultăți, de inginerie și de științe, având structurile și cifrele de școlari - zăre, indicate mai jos :

* Facultatea de Inginerie :

- secția Mecanică cu 50 locuri/an ;
- secția Tehnologii în Construcții Mecanice cu 50 locuri/an ;
- secția Mecatronică cu 25 locuri/an;
- secția Automatizării și Calculatoare cu 50 locuri/an
- secția Electromecanică cu 25 locuri/an;

- Facultatea de Științe ;

- secția Litere (română-franceză, română-engleză) cu 25 locuri/an;
- secția Istorie-Geografie, cu 25 locuri/an;
- secția Genetică-Ecologie cu 25 locuri/an;
- secția Teologie cu 25 locuri/an;
- an pregătitor studenți străini.

Susținem aceste secții din următoarele considerente :

- Sectia Mecanică va asigura o pregătire în domeniu larg a inginerului mecanic, prin condensarea actualelor secții de utilaj tehnologic. În acest fel se continuă tradițiile institutului în domeniul învățămîntului mecanic, pentru care există deja o foarte bună bază materială (anexa 1). S-au cristalizat în domeniu cîteva direcții de cercetare precum: fenomenul elastohidrodinamic, creșterea fiabilității mașinilor și utilajelor etc., pe bază de largi colaborări cu unități industriale (anexa 2). În institut dispunem de specialiștii necesari acestei secții. Absolvenții secției se vor putea specializa în diverse domenii tipice zonei (utilaj pentru prelucrarea lemnului, utilaj textil, utilaj minier, etc) prin cursuri opționale sau facultative, în ultimii doi ani de studii.

- Sectia Tehnologii în Construcții Mecanice, va avea ca scop pregătirea unor ingineri tehnologi care să sintetizeze competențele absolvenților secțiilor Tehnologia construcțiilor de mașini, Mașini-unelte și Sudură. Ea se va grea pe actualele secții Tehnologia construcțiilor de mașini și Mașini-unelte, continuînd tradițiile create în domeniul tehnologiilor neconvenționale de prelucrare a metalelor extradure și a oțelurilor greu prelucrabile de tratamente termice. Există deja laboratoare bine puse la pîndă, cadre didactice cu bună pregătire și colaborări cu industria din zonă (anexa 1 și 2).

- Ca specializare universitară existentă deja în Japonia și S.U.A., Mecatronics pregătește specialiști pentru aplicații de îmbinare organică între mecanica de înaltă precizie și microelectronică (aparatură periferică pentru calculatoarele primare, unități floppy, unități de bandă plottere - , aparatură audio-video-a gtofoane, casetofoane, video-recordere, pickur-uri cu laser, video-camere, aparatură de cercetare, roboți). Argumentul principal al înființării acestei secții la Suceava îl constituie importante realizări obținute în domeniu, deja; 27 de proiecte de diplomă realizate de absolvenții entuziaști ai secției T.C.M., 37 de brevete

de invenție acordate, colaborări permanente cu filialele ale unor unități de prestigiu (întreprinderea de Aparate și Utilaje pentru Cercetare București, Întreprinderea Microelectronica București și Institutul de Tehnică de Calcul și Informatică București) care funcționează în institutul nostru. În cadrul acestor colaborări s-au realizat peste 30 aparate și utilaje pentru cercetare necesare țării (anexa nr. 6). Baza materială există deja atât pentru realizările din institut cât și la filialele menționate. Cadrele didactice sînt asigurate din personalul institutului și din specialiștii filialelor.

- Secția Automatizări și Calculatoare pregătește specialiști în domeniul conducerii proceselor cu calculatorul și în domeniul inteligenței artificiale. Se continuă astfel preocupările științifice ale cadrelor din institut și asociate materializate prin contracte de cercetare ce privesc : automatizarea cu ajutorul micro-sistemelor a unor utilaje și agregate din industria lemnului și industria constructoare de mașini, preluarea protecțiilor pe calculator în vederea teleconducerii complexe a rețelelor electrice, creșterea stabilității și randamentelor agregatelor din echiparea microhidrocentralelor precum și prin teze de doctorat și lucrări științifice publicate la nivel național și internațional.

Se menționează că în institut este creată o bază materială corespunzătoare existînd preocupări pentru dezvoltarea ei, concomitent fiind în institut o secție a întreprinderii Microelectronica București orientată pe sisteme de calcul WADS și MIND și o filială a Institutului de Tehnică de Calcul și Informatică București.

- Secția electromecanică va asigura specialiști în domeniul proiectării și întreținerii instalațiilor și echipamentelor electrice ale întreprinderilor industriale. Această secție ar urma să se dezvolte pe scheletul secției de Energetică industrială care funcționează în momentul de față în institut. Se consideră că formația

profesională a absolvenților actuali ai Secției de Energetică industrială (impusă de structura programei de învățământ) nu corespunde necesităților industriei.

Baza materială pentru instruirea studenților acestei secții se poate asigura prin dezvoltarea laboratoarelor existente (bazele electrotehnice, mașini și acționări electrice, măsurări electrice și electronice, dispozitive și circuite electronice, aparate electrice etc.).

- Secția de Litere, va pregăti în special profesori pentru cele trei discipline precum și specialiști în biblioteconomie, arhivistică, muzeologie, editură - librărie și traducători - traducători (prin cursuri facultative și opționale în ultimii doi ani).

Inițierea secției este justificată prin creșterea necesarului de profesori de limba română și limbi străine, în condițiile sporirii ponderii acestor discipline în planurile învățământului preuniversitar, reducerii efectivelor de elevi pe clasă și introducerii limbilor străine în clasa a II-a și chiar din grădiniță. Celelalte specializări devin tot mai cerute în condițiile participării extinse a României la schimbul de valori și informații pe plan mondial.

Bucovina este una din puținele zone ale țării încă vii și productive în domeniul etnografic și folcloric, constituind astfel un amplu obiect de studiu și cercetare pentru secție.

Reînființarea acestei secții ar continua tradiția valoroasă creată în institut până în anul 1984, mai ales că aproape întregul colectiv de cadre didactice este menținut în institut datorită anului pregătitor studenți străini și orelor de limbi străine de la secțiile tehnice.

Biblioteca institutului posedă un bogat fond de carte pentru secția de Litere (peste 100.000 de volume), care a continuat să fie îmbogățită și după 1984. S-au menținut de asemenea, și cabinetele fonice ale secției.

Activitatea de cercetare, bogată înainte de desființare s-a menținut și după 1984 prin colaborări cu Institutul de Lingvistică și Istorie Literară de la Iași.

Pe lângă facultatea de Litere urmează să funcționeze o secție pentru însușirea limbii române de către studenții străini, an pregătitor. Aceasta funcționează la Suceava din 1975 cu rezultate remarcabile.

- Secția Istorie Geografie continuă tradițiile Universității din Cernăuți (1875-1944) și ale secției din institut, care a funcționat timp de peste două decenii (1964 - 1986). Ea se justifică prin existența unui bogat și valoros patrimoniu cultural istoric, unic în România și Europa, patronat de către UNESCO. Acest patrimoniu, împreună cu marea varietate și frumusețe a formelor de relief, oferă posibilitatea unor cercetări și activități metodicodidactice cu un pronunțat caracter formativ și educativ.

Suceava dispune de bogate biblioteci, fonduri de carte rară, publicații și documente românești și străine (Bibliotecile institutului, ale fostei Mitropolii a Moldovei și Sucevei, ale Muzeului Județean, precum și fondurile memoriale; Alexandru Leca Morariu, Simeon Fl. Mariam, Teodor Balan, Ion Ristor, Ernst Tarangul etc.). Colectivul didactic al fostei secții este în cea mai mare parte păstrat în institut și în Suceava.

Unii studenți ai acestei secții unice în țară s-ar putea ușor specializa în domeniile muzeologiei, arhivisticii, arheologiei și restaurării, având în vedere că există în zonă: 9 categorii de unități muzeale, un bogat tezaur arhivistic, care privește întreaga Bucovină, 8 șantiere arheologice de importanță națională, un laborator zonal de conservare și restaurare, care deservește trei județe (Suceava, Botoșani și Neamț) și că pregătirea cadrelor în aceste domenii este într-o fază incipientă.

De asemenea, prin cercetările geografice de teren se vor

evalua corect efectele activităților antropice din zonă, în vederea fundamentării măsurilor de redresare și restabilire a echilibrului ecologic.

Prin concentrarea pe o zonă restrânsă a numeroase obiective istorice și geografice, de mare interes, această zonă a oferit timp de peste nouă decenii condiții optime pentru organizarea și desfășurarea Lectoratului de istorie cu profesorii de specialitate din întreaga țară, sub egida Societății de Științe Istorice și pentru atragerea permanentă a unor specialiști de seamă din țară și străinătate în domeniile istoriei și geografiei, Cu atât mai mult, aceste activități pot și trebuie să înflorească într-o Românie liberă și democratică, fapt ce impune funcționarea și consolidarea unei astfel de secții la Suceava.

- Secția Genetică Ecologică are ca obiectiv formarea de specialiști în domeniul geneticii vegetale și în domeniul protecției calității vieții oamenilor prin intervenție asupra evoluției ecosistemelor și ecosferei. Se justifică înființarea unei asemenea secții la Suceava prin marile realizări obținute în domeniu la Stațiunea de Cercetări Agricole din localitate. În cadrul acesteia funcționează unica bancă de gene a României, care deține laboratoare de cercetare (biochimie, citologie, culturi pe țesuturi, seminologie și altele), secții de specialitate, celule frigorifice pentru conservare pe medie durată (25 ani) și lungă durată (100 de ani) și Oficiul de Calcul.

Toată baza materială a Stațiunii de Cercetări Agricole va sta la dispoziția studenților pentru instruirea teoretică și practică.

La această unitate de cercetări precum și la stațiunea I.C.A.S. Cîmpulung-Moldovenesc există colective puternice de specialiști, între care 13 doctori, din care se va putea recruta ușor colectivul didactic al secției.

- Secția Teologie vine să se adauge celor două Institute Teologice de la București și Sibiu, suplinind astfel Facultatea de profil de la Cernăuți, care în perioada 1940 - 1948 a funcționat la Suceava.

Funcționarea acestei secții este cerută nu numai de inexistența unei astfel de facultăți în Moldova dar și de starea actuală a Bisericii noastre care numără un număr mic de preoți tineri absolvenți ai învățământului superior.

În Bucovina există o tradiție creștină elevată afirmată și prin numărul mare de mănăstiri și comori artistice și culturale adăpostite de acestea.

Teologia va forma astfel nu numai preoți de mir ci și monahi cu o cultură și formație spirituală înaltă capabilă să valorifice potențialul mănăstirilor, care să determine în zonă o renaștere și consolidare a credinței strămoșești, amenințată de cei aproape 150 de ani de colonizări străine și de regimul ceaușist.

Se menționează că mănăstirea Sfântu Iovan, fostă vreme îndelungată sediu al Mitropoliei Moldovei și Sucevei, dispune de o foarte bogată bibliotecă înzestrată cu cărți de cult, reviste, colecții de documente, etc. rivalizând cu marile biblioteci teologice din țară. De asemenea există în zonă mulți preoți cu doctoratul în teologie care se constituie ca bază de recrutare a cadrelor didactice.

Secția de Teologie preconizată de noi reprezintă un început pentru un viitor Institut Teologic.

Dorința unanimă a bucovinenilor de a obține înființarea acestei universități, cu structura menționată, este întărită și susținută și de Primăria Județului Suceava prin alocarea fondurilor financiare necesare primului an de activitate universitară.

Prof.dr. ing. E. Diaconescu

GAVRIL MAROȘAN
PRIMARUL JUDEȚULUI SUCEAVA

(GAVRIL MAROȘAN)

SÎNTEM DE ACORD,
și susținem propunerea

PARTIDUL COOPERATIST,

UNIUNEA UCRAINIENILOR,

UNIUNEA LIPOVENILOR,

PARTIDUL UNITĂȚII DEMOCRATICE
DIN MOLDOVA,

ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI
POLITICI,

PARTIDUL TINERETULUI LIBER
DEMOCRAT

PARTIDUL SOCIALIST DEMOCRATIC
ROMÂN

PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL,

PARTIDUL TARANESC,

PARTIDUL NAȚIONAL TARANESC

CREȘTIN DEMOCRAT

PARTIDUL NAȚIONAL DEMOCRAT,

MISCAREA ECOLOGICĂ

"BUCOVINA"

FRONTUL SALVĂRII NAȚIONALE

↑ prin hotărârea Guvernului Republicii Nr. 225 din 7 martie 1990
Către Mihail Iacubescu, Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava (1963-2003)
Fișă de identitate
Cartea Universității, Suceava - Nr. 2003, p. 123-138

(Arhivele Universității Suceava, Dosar 10, Document 10, f. 1-13) 1990

Nota: Elaborat în limbile română - februarie 1990, de un colectiv de universitari
cu renume, experiență și prestigiu - Emanuel Diaconescu, Mihail Iacubescu, Ion
Iordache, Constantin Popescu, Adrian Gromas și Mihail Șapăș - membrul
cu semnătură de conducere Institutului de Științe Juridice, de personalitate
deosebită și lider al 13 formațiunilor politice constituite în anul 1990. Docu-
mentul a fost avizat și înaintat prezidentului Ion Iliescu, prim-ministrului
Petre Roman, la căruia Mihail Iacubescu în calitate de prezident al Consiliului
Juridic al Universității Suceava al Frontului Salvării Naționale și membru al Consiliului
Național al Partidului de Unitate Națională, s-a adresat cu încredințare